

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 270/08-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. marca 2009 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť PhDr. Z. S., K., zastúpenej advokátkou JUDr. A. L., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 516/03 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo PhDr. Z. S. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 516/03 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 270/08-8 z 25. júna 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť PhDr. Z. S., K. (ďalej len „sťažovateľka“),

ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 516/03 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynula chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní a tieto podstatné skutočnosti: *„Sťažovateľka dňa 22. 08. 2003 osobne podala Okresnému súdu Košice II žalobu, ktorou sa domáhala určenia neúčinnosti právnych úkonov k nehnuteľnostiam voči žalobcom - odporovateľnosť právnych úkonov podľa § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka.*

... ani po štyroch rokoch od podania žalobného návrhu nebola v konaní vypočutá žalovaná v IV. rade a nebolo vo veci žalobkyne - sťažovateľky právoplatne rozhodnuté, nakoľko vo veci konajúci súd - Okresný súd Košice II zapríčinil prietahy v konaní, keď vo veci žalobkyne - sťažovateľky boli jednotlivé úkony súdu - pojednávania nariadované s odstupom dlhšieho časového obdobia ...

V zmysle ustanovenia § 49 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR a o konaní pred ním môže fyzická osoba, ktorá tvrdí, že došlo k zásahu do jej základných práv podať ústavnú sťažnosť ...

Podľa názoru sťažovateľky vyššie uvedené skutočnosti preukazované pripojenými listinnými dôkazmi, ktoré je možné verifikovať aj oboznámením sa s obsahom súdneho spisu Okresného súdu Košice II, sp. zn. 20 C 516/2003 preukazujú porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby Ústavný súd SR po prejednaní veci - ústavnej sťažnosti sťažovateľky podľa § 56 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. nálehom vyslovil

porušenie práva sťažovateľky PhDr. Z. S. ... na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, postupom Okresného súdu Košice II vo veci sp. zn. 20 C 516/2003, priznal sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 1 000 000,- Sk a uznesením uložil Okresnému súdu Košice II uhradiť sťažovateľke trovy konania. “

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom JUDr. V. K., listom sp. zn. 1 SprV/445/08

z 13. augusta 2008 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 2. januára 2009.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom prípise opísal chronológiu úkonov, ktoré okresný súd vo veci vykonal, a uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„... S poukazom na § 53 ods. 1 Zákona o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov som toho názoru, že predmetná sťažnosť nie je prípustná, nakoľko sťažovateľka nevyčerpala všetky prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základného práva účinne poskytuje.

Z ustanovenia § 63 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. totiž vyplýva, že sťažnosti podľa citovaného zákona vybavuje predseda príslušného súdu. Sťažovateľkou ale takáto sťažnosť podaná nebola. ...

Z chronológie vo veci vykonaných úkonov je zrejmé, že dané konanie nevykazovalo známky dlhodobejšej nečinnosti a úkony boli vykonávané v súlade s objektívnymi možnosťami, ktoré boli v príslušných časových obdobiach v súdnych oddeleniach zákonných sudcov vytvorené. Dĺžka konania bola ovplyvnená i nutnosťou rozhodovať o predkladaných procesných návrhoch a vykonať potrebné dokazovanie spočívajúce vo výsluchu svedkov a zabezpečení potrebných listín.

Za predpokladu nemožnosti akceptovania neprípustnosti predmetnej ústavnej sťažnosti som toho názoru, že túto je potrebné považovať za nedôvodnú, a to vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti.

Zároveň Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho...“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedu okresného súdu uviedla, že:

«Sťažovateľka sa nestotožňuje s vyjadrením Okresného súdu Košice II zo dňa 13. 08. 2008, že postupom súdu k zbytočným prietahom v konaní nedošlo a že túto je potrebné považovať za nedôvodnú. Zotrváva na svojich tvrdeniach, že konajúci súd nekonal bez zbytočných prietahov a vytyčoval pojednávanie po neúmerne dlhej dobe a v konaní sú dlhšie časové úseky, keď súd nekonal vôbec. ...

Je pravdou, že v priebehu konania boli sťažovateľkou využité možnosti dané Občianskym súdnym poriadkom na uplatňovanie a presadzovanie jej procesných práv v občianskom súdnom konaní, tieto ale nespôsobili žiadne predĺženie priebehu konania, ak „áno“, tak len za predpokladu, že konajúci súd o týchto procesných návrhoch nerozhodoval bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľka zastáva názor, že okresný súd v obdobiach medzi vytýčenými pojednávaniami - ktoré trvali aj viac ako osem mesiacov, neurobil vo veci žiadny procesný úkon, hoci jeho postupu nebránila žiadna zákonná prekážka. Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu mali výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku konania a v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej nečinnosť súdu, ktorá je príčinou neprimeranej lehoty prerokovania konkrétnej veci, je porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Uvedené skutočnosti svedčia o tom, že okresný súd nekonal plynulo a dôsledne v záujme efektívneho a rýchleho odstránenia právnej neistoty sťažovateľky. Z celkovej doby súdneho konania, prevažnú časť tvoria obdobia, v ktorých dochádzalo k zbytočným prieťahom v konaní v dôsledku nečinnosti okresného súdu.

Sťažovateľka zastáva názor, že bolo porušené jej právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II a navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že bolo jej právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené, priznal jej primeranú finančnú náhradu a uložil povinnosť nahradiť trovy konania.

Sťažovateľka netrvá na to, aby Ústavný súd Slovenskej republiky konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasí s upustením od neho.

Súčasne predkladá Ústavnému súdu Slovenskej republiky vyčíslenie výšky trov právneho zastúpenia sťažovateľky. V súlade s ust. § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení trovy právneho zastúpenia JUDr. A. L. ...»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania

nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 20 C 516/03:

Dňa 22. augusta 2003 podali sťažovateľka a MVDr. J. L. (ďalej len „navrhovateľ v 2. rade“) okresnému súdu žalobný návrh „*na určenie neúčinnosti právnych úkonov k nehnuteľnostiam voči navrhovateľovi 1. a 2. - odporovateľnosť právnych úkonov...*“ proti odporcom: D. F. (ďalej len „odporca v 1. rade“), P. K. (ďalej len „odporca v 2. rade“) a M. D. (ďalej len „odporca v 3. rade“).

Dňa 13. januára 2004 súd vyzval sťažovateľku a navrhovateľa v 2. rade, aby zaplatili súdny poplatok.

Dňa 10. februára 2004 bol zaplatený súdny poplatok.

Dňa 12. marca 2004 súd nariadil vo veci pojednávanie na 3. máj 2004 a vyzval odporcov, aby sa písomne vyjadrili k žalobnému návrhu.

Dňa 3. mája 2004 bolo pojednávanie odročené na neurčito, pretože sa nedostavili odporca v 1. a 2. rade. Právny zástupca odporcu v 2. rade ospravedlnil svoju neúčasť na tomto pojednávaní.

Dňa 5. mája 2004 sťažovateľka a navrhovateľ v 2. rade podali návrh zmeny žalobného návrhu na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu – L. K. (ďalej len „odporkyňa vo 4. rade“).

Dňa 26. júla 2004 súd vyzval sťažovateľku a navrhovateľa v 2. rade, aby zaslali súdu pôvodný žalobný návrh a návrh zmeny žalobného návrhu.

Dňa 16. augusta 2004 právna zástupkyňa sťažovateľky a navrhovateľa v 2. rade zaslala súdu požadované žalobné návrhy.

Dňa 24. augusta 2004 odporca v 3. rade zaslal súdu svoje vyjadrenie k žalobnému návrhu.

Dňa 16. septembra 2004 súd vydal uznesenie č. k. 20 C 516/03-49, ktorým pripustil, aby do konania na strane odporcu pristúpila odporkyňa vo 4. rade. Súd pripustil aj zmenu žalobného návrhu.

Dňa 16. decembra 2004 odporkyňa vo 4. rade podala odvolanie proti uzneseniu č. k. 20 C 516/03-49, ktorým ju súd pripustil do konania ako ďalšieho účastníka na strane odporcu.

Dňa 26. januára 2005 okresný súd doručil spis sp. zn. 20 C 516/03 s opravným prostriedkom Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“).

Dňa 21. marca 2005 krajský súd uznesením č. k. 6 Co 31/2005-58 odvolanie odmietol.

Dňa 7. apríla 2005 bola vec vrátená okresnému súdu.

Dňa 12. apríla 2005 súd zaslal uznesenie č. k. 6 Co 31/2005-58 účastníkom konania.

Dňa 23. augusta 2005 súd nariadil termín pojednávania na 17. október 2005.

Dňa 17. októbra 2005 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 19. októbra 2005 odporkyňa vo 4. rade namietala nedostatok svojej pasívnej legitímácie v napadnutom konaní. Sťažovateľka podala súdu návrh na vystúpenie navrhovateľa v 2. rade z konania. Ďalej podala súdu čiastočné späťvzatie žalobného návrhu, a to tak, aby súd konanie proti odporcovi v 2. a 3. rade zastavil.

Dňa 31. októbra 2005 súd uznesením č. k. 20 C 516/03-91 konanie v časti týkajúcej sa nároku uplatneného navrhovateľom v 2. rade v plnom rozsahu zastavil. Ďalej zastavil aj konanie v časti konania proti odporcovi v 2. a 3. rade, a to v plnom rozsahu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. apríla 2006.

Dňa 13. marca 2006 súd požiadal Miestny úrad K., Register obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“), Mestskú políciu K., Obvodné oddelenie Policajného zboru K. a Mestskú evidenciu obyvateľov K. o prešetrenie pobytu odporcu v 1. rade.

Dňa 27. marca 2006 register obyvateľov odpovedal na výzvu súdu.

Dňa 28. marca 2006 Miestny úrad K. a Okresné riaditeľstvo Policajného zboru K. odpovedali na výzvu súdu z 13. marca 2006.

Dňa 6. apríla 2006 súd uznesením č. k. 20 C 516/03-103 ustanovil odporcovi v 1. rade za opatrovníka JUDr. D. P.

Dňa 24. mája 2006 súd nariadil termín pojednávania na 7. august 2006.

Dňa 7. augusta 2006 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 6. október 2006.

Dňa 9. augusta 2006 sťažovateľka podala návrh na zmenu žalobného návrhu.

Dňa 21. augusta 2006 sa odporkyňa vo 4. rade vyjadrila k obsahu výsluchu sťažovateľky a podala návrh na doplnenie dôkazov v konaní.

Dňa 26. septembra 2006 súd odročil pojednávanie nariadené na 6. október 2006 z dôvodu organizačných zmien.

Dňa 9. januára 2007 súd nariadil termín pojednávania na 12. jún 2007.

Dňa 6. februára 2007 súd uznesením č. k. 20 C 516/03-130 pripustil zmenu žalobného návrhu podľa návrhu sťažovateľky z 9. augusta 2006.

Dňa 15. februára 2007 sťažovateľka požiadala súd o nariadenie pojednávania v predmetnej veci.

Dňa 13. apríla 2007 okresný súd požiadal krajský súd o zaslanie spisu sp. zn. 4 T 10/2005 alebo o oznámenie stavu trestného konania proti odporcovi v 1. rade.

Dňa 26. apríla 2007 Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky oznámilo súdu, že odporca v 1. rade nie je vo výkone väzby.

Dňa 24. mája 2007 svedok M. D. oznámil súdu, že sa nemôže dostaviť na výsluch 12. júna 2007 z dôvodu, že pracuje v zahraničí.

Dňa 12. júna 2007 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. november 2007.

Dňa 14. novembra 2007 svedok M. D. oznámil súdu, že sa nemôže dostaviť ako svedok na výsluch 27. novembra 2007 z dôvodu, že pracuje v zahraničí.

Dňa 26. novembra 2007 odporkyňa vo 4. rade ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní a zároveň žiadala, aby súd pojednávanie odročil.

Dňa 27. novembra 2007 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 7. február 2008.

Dňa 3. decembra 2007 súd vyzval odporkyňu vo 4. rade, aby zaslala súdu dôkaz o svojej práceneschopnosti z 27. novembra 2007. Ďalej súd požiadal Okresný súd Trebišov o oznámenie, pod akou spisovou značkou sa vedie dedičské konanie po odporcovi v 1. rade.

Dňa 12. decembra 2007 Okresný súd Trebišov odpovedal na výzvu okresného súdu.

Dňa 18. decembra 2007 súd vyzval odporkyňu vo 4. rade, aby sa písomne vyjadrila k predmetnej veci, prípadne označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ďalej súd opätovne vyzval odporkyňu vo 4. rade, aby zaslala súdu dôkaz o svojej práceneschopnosti z 27. novembra 2007.

Dňa 4. januára 2008 odporkyňa vo 4. rade doložila súdu požadovaný doklad o práceneschopnosti.

Dňa 18. januára 2008 sa odporkyňa vo 4. rade písomne vyjadrila k predmetnej veci.

Dňa 31. januára 2008 sa sťažovateľka vyjadrila k predmetnej veci, zároveň žiadala súd o zastavenie konania proti odporcovi v 1. rade, ktorý zomrel 28. augusta 2007.

Dňa 7. februára 2008 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 17. jún 2008. Súd uznesením č. k. 20 C 516/03-162 konanie proti odporcovi v 1. rade zastavil a konanie vo vzťahu k odporkyňi vo 4. rade vylúčil na samostatné konanie.

Dňa 2. apríla 2008 súd požiadal Katastrálny úrad K. o zaslanie dokladov týkajúcich sa predmetnej veci.

Dňa 15. apríla 2008 Katastrálny úrad K. odpovedal na výzvu súdu.

Dňa 17. júna 2008 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 2. december 2008.

Dňa 23. júna 2008 súd požiadal Okresný úrad K., živnostenský odbor o oznámenie, odkedy dostala K. P. oprávnenie na podnikateľskú činnosť.

Dňa 5. augusta 2008 súd požiadal Daňový úrad K. o zaslanie daňového priznania odporkyne vo 4. rade.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 516/03 došlo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že posudzovaná vec po skutkovej stránke môže vykazovať určitú zložitosť (napr. preto, že svedok pracoval

v zahraničí, zomrel účastník konania atď.), avšak doterajšiu dĺžku konania nemožno pripísať iba na vrub zložitosti prerokovávanej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd konštatuje, že predĺženie napadnutého konania v jeho prvej fáze ovplyvnila aj samotná sťažovateľka nezaplatením súdneho poplatku za podaný návrh. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (pozri napr. I. ÚS 40/02), podľa ktorej požiadavka na konanie bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti. K nim možno zaradiť aj zaplatenie súdneho poplatku už pri podaní návrhu.

Na druhej strane však predkladanie upresňujúcich návrhov nekvalifikuje ústavný súd ako skutočnosť, ktorá spôsobila zbytočné prietahy v konaní. Podľa právneho názoru ústavného súdu využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi (napr. Občianskym súdnym poriadkom) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v súdnom konaní môže síce spôsobiť predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu, pričom skúmal, či okresný súd pristupoval v danej veci plynule a bez zbytočných prietáhov. Z prehľadu procesných úkonov, ktoré vyplývajú zo súvisiaceho spisového materiálu, ktoré si ústavný súd zadovážil, vyplýva, že okresný súd konal vo veci v podstate priebežne s výnimkou obdobia od 31. októbra 2005 do 31. marca 2006. Okrem tohto obdobia však okresný súd vykonal vo veci desiatky účinných úkonov smerujúcich k odstráneniu právnej neistoty v danej veci; okrem iného trikrát pripustil zmenu návrhu, ustanovil odporcovi v 1. rade opatrovníka a bolo zadovážené množstvo relevantných listinných dôkazov. Po roku 2006 procesné úkony okresného súdu v podstate plynulo smerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky, čo je hlavným účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (II. ÚS 61/98). Postup okresného súdu, aj keď nebol vždy bez prietáhov, sa zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. rozhodnutie I. ÚS 128/03 z 25. júna 2003 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Postup okresného súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd dospel k záveru, že právo sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy v napadnutom konaní okresného súdu porušené nebolo.

4. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že po „verifikovaní“ tvrdení sťažovateľky zadovážením spisu okresného súdu sp. zn. 20 C 516/03 ústavný súd zistil, že sťažovateľka nevyčerpala ani opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov, t. j. nepodala sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Keďže zo súvisiaceho spisu vyplýva, že sťažovateľka - ktorá je kvalifikovane právne zastúpená - sťažnosť na prieťahy v konaní nepodala a ani netvrdí, že ju nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (mutatis mutandis IV. ÚS 44/03, II. ÚS 107/04, I. ÚS 56/08) už aj pre túto okolnosť by pripadalo do úvahy nevyhovenie jej predmetnej sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Vzhľadom na uvedený záver ústavného súdu už bolo bezpredmetné rozhodovať o ďalších nárokoch sťažovateľky uplatnených v jej sťažnosti (návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, o trovách konania a pod.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. marca 2009